

Memorandum digitální kompetence

Jednota školských informatiků

Probíhající revize rámcových vzdělávacích programů přináší dvě hlavní změny. První je nový vzdělávací obor *Informatika* zaměřený na rozvoj informatického myšlení. Druhou je nová *klíčová kompetence digitální*, modernizované a nadoborové pojetí již dříve vyučovaných uživatelských dovedností. Tento záměr je v souladu s potřebami současných žáků a naplňuje i část cílů aktuální Strategie 2030+. Na změny se postupně připravuje čím dál více škol. Po téměř roce a půl jejich zavádění je však situace natolik problematická, že jsme se rozhodli na ni upozornit.

Původní obor Informační a komunikační technologie sloužil především k rozvoji schopností užívat digitální technologie k řešení praktických problémů. Už dlouhou dobu je přitom jasné, že digitální technologie ovlivňují vzdělávací cíle ostatních oborů a právě v jejich kontextu dává smysl i rozvoj potřebných dovedností. Současná tzv. malá revize to řeší zavedením nové klíčové kompetence. Samozřejmě se přitom předpokládá její rozvoj napříč předměty, tak jako u ostatních klíčových kompetencí.

Mnohé školy si nicméně až doteď veškerou práci s digitálními technologiemi pevně spojovaly s jedním specializovaným školním předmětem. Nyní proto dochází k tlaku na učitele informatiky, aby kromě (nebo dokonce namísto) nových vzdělávacích cílů kompletně pokryli také digitální kompetence. To je v rozporu se smyslem klíčových kompetencí, u nichž RVP ZV uvádí, že *“k jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají”*. Samotná informatika přitom k pokrytí všech požadavků většinou nemá potřebné podmínky, především dostatek času. To vyvolává v rámci školy konflikty.

Bohužel se ukazuje, že ani rozsáhlá podpora, kterou v této věci MŠMT a NPI ČR poskytuje (<https://revize.edu.cz/>), nestačí. Mnoho škol naráží na odpor ze strany učitelů, kteří se změnám vyvolaným vývojem světa brání. Je to stav, který je pochopitelný a před kterým jsme varovali.

Při řešení tohoto problému je třeba začít zapracováním digitálních kompetencí do jednotlivých vzdělávacích oborů, jak jsme doporučovali již při vyhlášení současných změn. Toto je nezbytné realizovat v rámci nyní připravované „velké“ revize. Vedle toho potřebujeme účinnější podporu učitelů, kteří s rozvojem digitálních kompetencí ve svých oborech teprve začínají.

Vyzýváme proto všechny aktéry podílející se na transformaci našeho školství směrem k modernímu pojetí, včetně tvůrců velké revize RVP ZV, aby tento problém vzali na vědomí a udělali maximum pro jeho vyřešení.

Dne 6. 6. 2022

Jednota školských informatiků
za výkonný výbor
Daniel Lessner